No. 41. 1846.

BREDASCHE COURANT.

STAAT- LETTERKUNDIG EN WETENSCHAPPELIJK

NIEUWS- BLAD.

Zondag 5 April.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 1sten April.

De kamer der afgevaardigden heeft den 30sten Maart de beraadslagingen aangevangen over het in December jl. met Belgie gesloten handelsverdrag. Bij de algemeene beraadslagingen, welke den 31sten afgeloopen zijn, heeft men zich overigens minder met het verdrag zelf bezig gehouden, dan wel daaruit aanleiding genomen tot algemeene beschouwingen over handels-wetgeving, waaromtrent zeer uiteenloopende gevoelens te berde gebragt zijn. In de zitting van den 1sten dezer, is door den heer *Lestiboudois* een amendement op het eerste artikel voorgesteld, strekkende om den tijd, gedurende welken het tractaat van kracht zal zijn, van 6 tot op 3 jaren te verminderen. Dit voorstel is bestreden door den minister *Guizot*, die in zijne rede onder anderen in eene beschouwing trad van de jongste door sir *Robert Peel* voorgestelde maatregelen, dezelve ten hoogste toejuichte en verklaarde dat alle vrienden der menschheid het tot stand komen daarvan moesten wenschen.

Aan het slot der zitting van gisteren en na verwerping der onderscheidene voorgestelde amendementen, is het ontwerp van wet en het traktaat met 209 tegen 36 stemmen goedgekeurd.

— Onder de mijnwerkers der kolenmijnen in de nabijheid van Saint-Etienne zijn ernstige onlusten uitgebroken, waarvan de aanleiding geweest is de eisch om meerder arbeidsloon. De autoriteit van gezegde plaats heeft zich met twee kompagnien soldaten naar de plaats der onlusten begeven, en door laatstgemelde werden, na vruchtelooze pogingen om de mijnwerkers te bedaren, eenige der belhamels gearresteerd; dit maakte echter de overige, door hunne vrouwen aangevuurd, zoo verwoed, dat de soldaten van hunne wapenen moesten gebruik maken, waardoor drie mannen en eene vrouw gedood en acht anderen gekwetst werden. Dit schijnt wel den schrik onder de mijnwerkers te hebben gebragt, maar niet te min waren zij tot den arbeid nog niet wedergekeerd en breidde zich de onwil in den omtrek verder uit.

— *La Démocration Pacifique*, die het dagblad *la Presse* beschuldigd had van zijne pen aan Rusland te hebben verkocht, welke beschuldiging ten gevolge heeft gehad, dat die zaak, op voorstel van *la Presse* en met goedvinden van *le Démocratie*, ter beslechting aan door beiden gekozen arbiters is overgelaten, behelst thans een berigt, dat de arbiters, de heeren *de Gasparin* en *de Tocqueville*, bevonden hebben dat gezegde beschuldiging op geen solide gronden steunde.

— Te Parijs is in het geheel voor de Polen 128,287 fr. 53 centimes ontvangen, en in de departementen 67,236 fr. 15 centimes, dus te zamen 195,523 francs 68 centimes.

— De aartsbisschop van Parijs heeft aan de geestelijken in zijn diocese een' herderlijken brief geschreven, waarin hij hen vermaant, om in hunne openbare gebeden aan de Polen te gedenken, en den zegen des Hemels af te smeken over een land in den hoogsten graad belangwekkend, eensdeels door de onheilen, welke hetzelve hebben getroffen, en voorts door de menigvuldige gevaren, waaraan het Katholijk geloof daar is blootgesteld.

— Naar luid der berigten van den 25 uit Madrid, hebben de bewindslieden, besloten tot de organisatie van eene Koninklijke garde, bestaande uit 6000 man infanterie en 600 ruiters. — Eenige dagbladen bevestigen het vroeger medegedeelde, nopens den infant *D. Henriquez*, en verzekeren, dat van wege het ministerie van marine aan hem bevel is gezonden, om onmiddellijk met het oorlogsvaartuig, waarover hij het kommando voert, de Spaansche kust te verlaten en naar eene der Overzeesche bezittingen te zeilen.

— Ter Beurze van heden (1 April) waren genoteerd: 5 pCt. 119,60; 3 pCt. 83,75; Spanje 3 pCt. $36^3/_4$; Rom. L. $101^1/_4$.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 31sten Maart.

Bij eene aan den minister van oorlog gerigte ukase van den 16den, heeft Z. M. de Keizer van Rusland het onder dagteekening van den 5den uitgevaardigde bevel, om de met verlof afwezige soldaten in de gouvernementen Wilna, Grodno, Kowno, Volhynie, Podolie, Kiew en het Koningrijk Polen tot den effectiven dienst op te roepen, weder ingetrokken, «alzoo die maatregel thans niet meer noodzakelijk wordt geacht.»

— Volgens berigten uit Weenen, van den 23sten, door den *Rheinischen Beobachter* medegedeeld, zou van de zijde der beschermende Mogendheden van Krakau aan de Fransche regering voorgesteld zijn, om zich met de zorg voor de opstandelingen te belasten, die het Krakausche gebied verlaten en in Silezië de wapenen nedergelegd hadden, en thans in Pruissische vestingen gevangen gehouden worden. Voorts zou aan al de personen, die in den Krakauschen opstand betrokken geweest zijn, toegestaan worden, het land te verlaten, met uitzondering alleen van de hoofdleiders, die gestrengelijk gestraft zouden worden. — Dezelfde berigten melden, dat de Oostenrijksche regering, ten gevolge van de jongste gebeurtenissen in Gallicie, besloten heeft tot de algeheele afschaffing van de vroondiensten in dat gewest, maar daaromtrent grooten tegenstand ontmoet bij den hoogen adel. Overigens wordt van verschillende punten der Gallicische grenzen gemeld, dat de rust aldaar nog verre is van geheel hersteld te zijn; daar in sommige districten nog altijd talrijke benden van landlieden hunne rooverijen voortzetteden en zorgvuldig alle ontmoeting met de troepen ontweken, door zich bij derzelver nadering in de bosschen te verschuilen.

Van eene andere zijde wordt de staat van zaken in Gallicië gunstig voorgesteld. Men weet thans, dat omstreeks vijftig zendelingen van buitenlandsche comite's ten behoeve der Polen, deels gedood, deels gevangen genomen zijn. Het getal der opstandelingen, tegen wie een regterlijk onderzoek is ingesteld, beloopt in Gallicië alleen twee duizend. De minst schuldigen zullen wel spoedig ontslagen worden; men denkt dat het geheele proces, welk zich tot daadzaken en niet tot de plannen der zamenzwering bepaalt, binnen den tijd van eenige maanden zal ten einde gebragt zijn.

— Volgens eene opgaaf uit Berlijn, bedraagt het getal der bestaande Duitsch-Katholijke gemeenten, thans 417, met 70 geestelijken. In genoemde stad telt de gemeente ruim 2200 zielen.

ENGELAND.

LONDEN, den 1sten April.

Eergisteren kondigde de hertog *van Wellington* in het Hoogerhuis zijn voornemen aan om morgen de motie te doen tot het rigten van een adres van dankbetuiging aan sir *H. Smith*, en de onder zijne bevelen staande troepen in Oost-Indie. Gelijk voornemen werd dien dag door sir *R. Peel* in het Lagerhuis aangekondigd.

Het Lagerhuis hield zich verder hoofdzakelijk bezig met het wets-ontwerp tot beveiliging van personen en eigendommen in Ierland, of liever met langdurig te twisten over de vraag, of men de in behandeling zijnde zaak der graan- en tariefwet al dan niet eerst zou afdoen, alvorens over de eerste lezing der bovengenoemde wet verder te beraadslagen. De motie van sir *W. Sommerville*, die tot deze voorafgaande afdoening strekte, werd eindelijk, met honderd zeven en veertig tegen honderd en acht stemmen, verworpen, waarna de minister *Graham* de bepalingen van het Iersche wets-ontwerp mededeelde, en de noodzakelijkheid der aanneming daarvan betoogde, opdat aan de in Ierland heerschende wanorde en ongeregeldheden paal en perk gesteld moge worden.

Gisteren konden de debatten hierover niet worden voortgezet, want het vereischt getal van minstens veertig leden ontbrak.

— Het ijzeren stoomschip *Pottinger*, van 1225 tonnenlast, bestemd tot het overbrengen der brievenmalen naar de Indische en Chinesche zeeën, en het grootste dat tot hiertoe op de Teems gebouwd is, werd hier den 28sten Maart van stapel gelaten. Vier soortgelijke schepen zullen, insgelijks voor rekening der Indische stoomboot-maatschappij, op verschillende werven gebouwd worden.

— De overland-post uit Bombay van 3 Maart brengt de belangrijke tijding aan, dat het Engelsche leger onder den gouverneur-generaal en sir *H. Gough*, den 10den de sterke stelling der Sikhs te Sebrao op den linker oever van de Sutleh aangetast en na een bloedig gevecht van vier uren vermeesterd heeft. De Sikhs, wier magt aldaar op 36,000 man geschat wordt, werden over de rivier teruggedreven, bij welke gelegenheid velen hunner den dood in de golven vonden; hun verlies wordt gezegd 10,000 man te bedragen. Dat der Britsche troepen bedraagt, volgens officiele lijsten, 2,383 dooden en gekwetsten; onder de eersten bevindt zich de generaal-majoor sir *Robert Dick*. Ten gevolge van deze duur gekochte overwinning was het geheele Britsche leger tusschen den 10den en 14den Februarij over de Sutleh gegaan en in het rijk van Lahore binnengerukt, welks hoofdstad van gelijken naam waarschijnlijk den 20sten zoude bezet worden, daar het hoofd-kwartier van den gouverneur-generaal zich den 19den nog slechts op korten afstand van daar bevond. Uit Kussoor, op den weg derwaarts, had de gouverneur-generaal den 14den eene proclamatie uitgevaardigd, waarbij hij te kennen geeft, dat de bezetting van het rijk van Lahore door de Britsche troepen zal voortduren tot dat eene behoorlijke voldoening voor de schending der verdragen en de aanranding van het Britsche grondgebied zal verkregen zijn; dat de Britsche regering, in hare handelingen tegen Lahore, geenzins gedreven is door de zucht tot vergrooting van grondgebied; dat echter de maatregelen, vereischt om voldoening voor het verledene en zekerheid voor de toekomst te erlangen, noodzakelijk zullen maken dat een gedeelte van Lahore door het Britsche bestuur behouden worde, en dat de uitgestrektheid van dat gedeelte af zal hangen van het door den Durbar te houden gedrag en van de zorg voor de veiligheid der Britsche grenzen; en dat, ofschoon de handelwijze van den Durbar eene gestrenge wedervergelding zou wettigen, de gouverneur-generaal toch het bestuur van Lahore niet omver wil werpen maar aan den Durbar en de opperhoofden de gelegenheid wil laten, om zich aan het gezag der Britsche regering te onderwerpen en den gouverneur-generaal in staat te stellen, om voor de Sikhs een eigen bestuur te vestigen in den persoon van een afstammeling van Runjet-Singh.

Den 16den was de Vizier, *Rajah Gholab-Singh*, in het hoofdkwartier aangekomen, en waren met dezen onderhandelingen geopend, die den 17den eindigden met de onderteekening eener voorloopige overeenkomst, waarbij hoofdzakelijk de vrijwillige afstand van een gedeelte grondgebied en eene schadevergoeding van 150 lak ropijen (omstreeks 18 millioen gulden) bedongen werd. De minderjarige vorst *Dheelep-Singh* was met zijne moeder den 18den in het hoofdkwartier gekomen.

Het overschot van het leger der Sikhs, in de berigten op 16,000 man geschat, bevond zich den 19den te Boorhana ten zuid-oosten van Lahore.

— Gisteren waren de 3 pCt. gec. 96½; Rusland 108½; Spanje 5 pCt. 25½; dito 3 pCt. 36½; Holland 2½ pCt. 59¼; dito 4 pCt. certficaten, 94½.

BELGIE.

BRUSSEL, den 3den April.

Nadat de nieuw benoemde ministers den eed in 's konings handen hadden afgelegd, is eergisteren de kabinetsraad vergaderd geweest, welke ook werd bijgewoond door de staatsministers *d'Huart* en *de Meulenaere*. Sommigen willen dat men er aan denkt om een departement voor kunsten en wetenschappen op te rigten, aan welks hoofd dan de heer *van de Weijer* zou staan, doch het is vermoedelijker dat hij weder als gezant naar Londen zal terugkeeren.

Het thans weder gevestigd bestuur wordt aangemerkt als geheel in den geest der geestelijkheid te zijn zamengesteld. Alhoewel dit na de mislukte pogingen vrij algemeen verwacht werd, heeft de verwezenlijking daarvan toch een diepen indruk gemaakt. De liberale bladen, die blijkbaar ter nedergeslagen zijn, vleijen zich of zoeken zich te troosten met de hoop dat de tegenwoordige stand van zaken niet lang zal aanhouden.

— Het *Commerce Belge* geeft heden het volgend berigt:

» Wij zijn onderrigt dat het wetsontwerp op het middelbaar onderwijs, zooals de heer *van de Weijer* het aan zijne ambtgenooten heeft voorgesteld, binnen weinige dagen in den *Moniteur* zal verschijnen. Het is te wenschen, gelijk ook wel het geval zal zijn, dat het vergezeld zal gaan van het contra-ontwerp, waaraan de ambtgenooten van den heer *van de Weijer* hunne goedkeuring hadden gegeven. Op die wijze zal men binnen kort den afstand kunnen weten die de beide gevoelens vaneenscheidde, en welke men niet, door welke pogingen ook, heeft kunnen wegnemen."

— De heer *Mercier* maakt zich, naar verzekerd wordt, gereed om naar 's Gravenhage terug te keeren, en aldaar met de Nederlandsche gevolmagtigden de onderhandelingen te hervatten over de tusschen de beide landen gerezen verschillen omtrent de in- en uitgaande regten.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 4den April.

In den morgen van eergisteren wapperde uit een aantal woningen onzer stad, door leden van het hier gevestigd aloud koninklijk St. Jorisgilde bewoond, de vaderlandsche vlag, ter viering ten teeken dat onze Edel Achtbare Heer Burgemeester vijf en twintig jaren lang de betrekking van Overdeken bij het gemeld gilde had bekleed. Zijn Edel Achtbare werd in den loop van den morgen door eene commissie uit het Gilde plegtig gecomplimenteerd, en des avonds werd er door de leden van het Muzijkgezelschap *de Phil-Harmonie,* voor de woning van onzen geachten Burgervader eene luisterrijke serenade gegeven.

— In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van gisteren, is ingekomen een Koninklijke boodschap, met daarbij behoorend ontwerp van wet en memorie van toelichting, strekkende tot het toekennen van voordeelen aan den Franschen handel. De artikelen dezer voordragt luiden:

Art. 1. De goederen uit Nederlandsche havens, regtstreeks langs den Rhijn naar Fransche havens, in Nederlandsche of Fransche schepen verzonden wordende, en omgekeerd, de goederen, die uit Fransche havens langs den Rhijn, in Nederlandsche of Fransche schepen regtstreeks naar *Nederland* worden verzonden, genieten vrijdom van scheepvaartregten op de Nederlandsche rivieren, mitsgaders van het vaste regt, hetwelk in *Nederland* geheven wordt, volgens de lijst A en de uitzonderingen II en III van dezelve, gevoegd bij de overeenkomst omtrent de vrije Rhijnvaart van den 31sten Maart 1831 (*Staatsblad n°.* 19), gewijzigd naar aanleiding van de nadere overeenkomst tusschen den Rhijnoever-Staten van 15 September 1845 (*Staatsblad n°.* 60), en zulks onder zoodanige maatregelen van voorzorg tegen misbruik, als Wij noodig mogten oordeelen.

Art. 2. Deze vrijdom blijft in stand zoolang de Fransche regering de hierboven vermelde vrijdommen van scheepvaart- en doorvoerregten verleent.

Art. 3. Deze wet treedt in werking op den derden dag na dien harer afkondiging in het *Staatsblad*.

De Centrale Afdeeling heeft verslag uitgebragt over het ontwerp van wet, tot tegemoetkoming van geleden schade, wegens militaire inundatien. — De dag der beraadslagingen zal nader worden vastgesteld.

De President stelt voor en de Kamer besluit om de beraadslagingen over het ontwerp, tot voortzetting van den weg van 's Hertogenbosch naar Culemborg, te doen plaats hebben op aanstaanden Maandag, des morgens ten 11 ure.

Aan de orde van den dag zijn de beraadslagingen over de voordragten nopens de opheffing van het fonds voor den landbouw. — Daar zij een geheel uitmaken, worden eerst algemeene beraadslagingen geopend.

Verscheidene redenaars, waaronder de heeren *van Heloma, van Haersolte* en *Romme* voeren het woord, en de verdere discussien tot heden (Zaturdag) verdaagd.

Aan de leden is rondgedeeld een gewijzigd ontwerp van wet, strekkende tot verhooging van in- en uitvoerregten op sommige goederen, die uit Belgie middellijk of onmiddellijk worden ingevoerd of derwaarts worden uitgevoerd.

— Bij Zr. Ms. besluit van den 28sten Maart 1846, n°. 84, is benoemd tot notaris te Geldrop, arrondissement Eindhoven, *P. C. J. van Galen*, thans notaris-klerk te Bergeijk, mede in dat arrondissement gelegen.

— Bij Koninklijk besluit van den 2den April 1846, n°. 89, is de heer *H. M. van Elsbroek*, oud-arrondissements-inspecteur der belastingen, thans gepensionneerd, wonende te Rotterdam, benoemd tot ontvanger der directe belastingen in de eerste afdeeling te 's Gravenhage.

— Bij Koninklijk besluit van den 31sten Maart 1846, n°. 87,

zijn benoemd en aangesteld: tot directeur van het postkantoor te Harderwijk, jhr. *J. W. F.* baron *Mulert*, thans surnumerair bij het vak der posterijen; te Monnikendam, de heer *H. M. A. Bertling*; te Enkhuizen, de heer *G. Bruijn*; tot derden commies ten postkantore te 's Hertogenbosch, de heer *F. C. Armstrong*, thans tweede commies bij het postkantoor aan den Helder; tot tweeden commies aan het postkantoor aan den Helder, jhr. *D. J. G.* baron *van den Boetselaer*, thans surnumerair bij het vak der posterijen; tot surnumerair bij het vak der posterijen, jhr. *R. A. W.* baron *van Heeckeren*.

— Zijne Majesteit heeft bij dezer dagen genomen besluiten goedgevonden: 1°. het pensioen te verleenen, aan den 1sten luitenant *K. Pfeiffer*, van het 3de regiment infanterie; en 2°. te benoemen: tot officier van gezondheid van de 3de klasse voor de militaire geneeskundige dienst in Oost-Indie, den voormaligen officier van gezondheid van de 3de klasse *J. F. X. H. M. M. Falk*.

— De ambtenaren van het openbaar ministerie hebben in den loop dezer maand eene aanschrijving bekomen van het departement van justitie, betrekkelijk de aan Nederlanders of aan vreemdelingen te verleenen vergunningen tot vertrek naar Neêrlands Indië, inhoudende, dat alleen het departement van kolonien de bevoegdheid bezit, om eene dergelijke vergunning te verleenen. Het visa van passen voor de reis naar Batavia kan dus dan alleen als voldoende worden beschouwd, wanneer dit door het departement van kolonien is geschied; zullende de gezagvoerders van particuliere schepen, die personen in Indië zouden aanbrengen, zonder van een in dier voege geviseerde pas voorzien te zijn, beboet worden, en de personen zelve gevaar loopen, in Indië niet te worden toegelaten.

— De Regering van 's Hertogenbosch heeft Woensdag ll. bij publicatie, ter kennis der ingezetenen gebragt, dat bij haar ontvangen was het Koninklijk besluit van den 11 Maart jongstleden, waarbij de heer *Dronkers* te Middelburg concessionaris verklaard wordt van een Zeeuwschen, Noord-Brabandschen, Limburgschen spoorweg, alsmede de overeenkomst, dienzelfden dag, tusschen de Ministers van Binnenlandsche Zaken en Finantien en gemelden heer *Dronkers*, getroffen, en door Z. M. goedgekeurd, waaruit blijkt dat die weg ook 's Hertogenbosch zal aandoen, en dat aldaar een station zal gevestigd worden. De genoemde Stedelijke Regering noodigde, in die publicatie, de ingezetenen uit, ter viering dezer verblijdende mare, den volgenden dag de vlaggen uit hunne huizen te doen wapperen, terwijl van hare zijde ook de vlaggen uit de publieke gebouwen zouden gestoken, de klokken geluid en het stadhuis luisterrijk geïllumineerd worden.

— Uit 's Gravenhage schrijft men:

»Dezer dagen is, naar men verneemt, bij het departement van binnenlandsche zaken ontvangen het ontwerp tot verbinding van den Rijnspoorweg met het Entrepôtdok te Amsterdam, waarvan de aanleg en de exploitatie aan de Nederlandsche Rijnspoorweg-Maatschappij is geconcessioneerd geworden, en moet het aan den Staatsraad, Gouverneur van Noord-Holland, zijn medegedeeld geworden, om deswege het plaatselijk Bestuur van Amsterdam en de directie van het Entrepôtdok aldaar te hooren."

— In de *Twentsche Courant* wordt het denkbeeld geopperd om een standbeeld voor wijlen den beroemden raadpensionaris *R. J. Schimmelpenninck*, op den Brink te Deventer, op te rigten.

— De *Noord-Brabander* verzekert dat volgens nadere berigten uit Oost-Indien, Monseigneur *Grooff* met zijn gevolg den 1sten Februarij de reis naar het Moederland heeft aanvaard, en voegt er daarop het volgende bij:

» Wij willen voor heden nog slechts zeggen, dat de vermoedelijke gevolgen dezer zaak zoo veel te betreurenswaardiger zijn, als, naar wij vernemen, het den eerw. heer *Escherich*, die, zoo als men weet, eenigen tijd geleden uit Java alhier is aangekomen, gelukt was, om met de Regering alhier de zaak op eenen gewenschten voet geregeld te zien, hetwelk des te gemakkelijker was, daar wij tevens vernemen, dat reeds vóór de aankomst van den eerw. heer *Escherich*, die den 2 December Batavia verlaten heeft, het gedrag van monseigneur *Grooff* de volkomen goedkeuring van onzen regtvaardigen Koning, die niet vergeten had, welke gewigtige diensten mgr. *Grooff* in de West aan den Lande zoo wel als aan de Godsdienst en aan de beschaving bewezen heeft, had weggedragen; zoodanig zelfs, dat, bij een Koninklijk besluit van den 12 December des vorigen jaars, de adsistenten van monseigneur *Grooff*, die thans met hunnen eerwaardigen leidsman verbannen zijn, het radicaal van voor de Indiën erkende priesters bekomen hebben. Deze laatste omstandigheid doet ons hopen, dat de zaak op Java niet tot het uiterste gebragt worde, alvorens de tijding van 's Konings hooge beslissing aldaar aangekomen zij."

— In den *Utrechtschen Avondpost* leest men:

» Ter nadere bevestiging van ons berigt omtrent de gratie aan den Heer *van den Steen* verleend, kunnen wij thans melden, dat het Z. M. behaagd heeft, bij besluit van den 27 Maart jl., aan gezegden Heer, kwijtschelding te verleenen van den nog onvervulden tijd der gevangenisstraf van *één jaar*, waartoe hij, bij arrest van den Hoogen Raad der Nederlanden, van den 24sten Februarij 1846, vernietigende een arrest van het Provinciaal Geregtshof in Utrecht, van den 23 December te voren, ter zake eener moedwillige en met voorbedachten rade toegebragte verwonding, is verwezen, blijvende het arrest overigens in deszelfs geheel."

— Van Krimpen op de Lek wordt het volgende berigt: »In den voormiddag van den 1sten dezer was een vaartuig, geladen met teenbossen, komende van Papendrecht, op de hoogte van den zoogenaamden Barredijk, tusschen het huis *ten Donck* en het dorp IJsselmonde, toen het door den sterken wind op zijde en vol water werd geslagen, doch uit hoofde van zijn opperlast nog gedeeltelijk boven water dreef. Aan boord bevonden zich een vader en twee zonen, die zich op dezen vlottenden last nog zochten te redden. In dien hoogen nood was het dat *Frans de Boode* en zijn zoon *Pieter*, wonende te Krimpen aan de Lek, die mede in de nabijheid met een schuitje zeilende waren, het oogenblikkelijk levensgevaar bespeurden, waarin die personen zich bevonden, en hun dadelijk ter hulp snelden, met het gelukkig gevolg, dat de vader met zijne beide zonen gered werden, en het vaartuig, dat altijd in een zinkenden staat verkeerde, op het sleeptouw genomen en voor zoo ver aan den wal gebragt werd, dat de lading voor een groot gedeelte kon gelost worden, terwijl er gegronde hoop bestaat om het vaartuig ook nog te behouden."

— Laatstleden dingsdag avond ontstond te Giessendam, nabij Gorinchem, brand in het huis van *Jan de Keyzer*, en sloeg spoedig tot dat van *Cornelis Kampsteeg* over. Niettegenstaande de spoedig aangebragte hulp van vier brandspuiten uit den omtrek, zijn deze beide panden, benevens twee andere huizen, de prooi der vlammen geworden. Van den inboedel dezer huizen heeft men weinig kunnen redden, zoodat tien huisgezinnen zich bijna van alles beroofd zien. Een kind, dat zich nog in een der brandende woningen bevond, is door een der omstanders uit de woedende vlammen gered.

— De *Nijmeegsche Courant* behelst het volgende:

»Uit Dreumel meldt men ons het volgende, van den 1sten April:

» Dagelijks en van alle kanten zien wij hier zoo wel deskundigen, als andere in nuttige en weldadige uitvindingen belangstellende personen, die, door middel van de langs deze plaats varende stoombooten, in oogenschouw nemen het gebouw en inrigting van hetzelve tot plaatsing van het door den heer Ingenieur *Fijnje* uitgedachte werktuig, ter verlossing van eene plaag, waaronder deze kostelijke polder bezwijken moet.

»Gedurende den loop der volgende week zal er nog gelegenheid wezen dit meesterstuk van vernuft, overleg en voorzorg in al deszelfs onderdeelen en zamenstellingen te kunnen opnemen en bewonderen, zoo wel als de duizende voorwerpen, waaruit de machine zal bestaan, welke allen van eene voortreffelijke bearbeiding getuigen en *op zijn tijd* geleverd zijn.

»Den zegen van den Allerhoogsten over dit groote werkstuk van den industriëlen geest afsmeekende, en het wel gelukken van deze grootsche onderneming verwachtende, moeten de Ingelanden van den camaliteusen molenpolder reeds nu hunnen dank betuigen aan den heer Ingenieur *Fijnje*, in zijne volle waarde eerst thans ook buiten 's lands bekend; voorts aan den heer *Vermaes* van Hellevoetsluis, die met de uitvoering belast is en zich daarvan zoo zorgelijk heeft gekweten; eindelijk aan de Heeren *Nederburg, Nering, Bögel en Comp.*, fabrijkanten te Deventer, die zich op zulk eene loffelijke en allezins voldoende wijze hebben gekweten van hetgeen zij toegezegd en aangenomen hadden.

»De Ingelanden van Dreumel en daarmede in verband staande dorpen, brengen hunne hulde toe aan de Leden van de commissie, die, onder het voorzitterschap van den Heer *van Doesburg*, met zooveel geestkracht al de bezwaren en tegenkantingen heeft weten te overwinnen, daarin bijgestaan, op eene boven allen lof verhevene wijze, door hun medelid, den Heer Baron *Scherpenzeel Heusch*."

— Van Assen wordt gemeld: »De opmetingen en traceringen, welke ten gevolge van art. 13 der voorwaarden van de aan de HH. *Balkema en C°.* verleende concessie voor 't aanleggen van den ijzeren spoorweg in Overijssel, Drenthe en Groningen, moeten plaats hebben, zijn, volgens besluit van den heer Staatsraad, Gouverneur dezer provincie van 25 jl., sedert eenige dagen aangevangen. Hier worden in twee rigtingen, de eene ten westen en de andere ten oosten der stad, bakens opgerigt; welke dezer rigtingen gevolgd zal worden, is nog onzeker. De kweekelingen der Delftsche Akademie, die volgens de dagbladen behulpzaam zouden zijn bij de voorloopige werkzaamheden voor den aanleg der ijzerbaan in Overijssel, zijn den 22 jl. in deze provincie aangekomen, en nabij Assen werkzaam met opmetingen en waterpassing voor den spoorweg."

— De standpenningen, die bij ons nieuw muntstelsel worden vastgesteld, zijn: het gouden tienguldenstuk wegende 6,729 w.; het gouden vijfguldenstuk van 3,364[5]; het zilveren $2^1/_2$ guldenstuk van 25 w.; de gulden van 10 w.; de halve gulden van 5 w.; het 25 centstuk van 2,500; het 10 centstuk van 1; en het 5 centstuk van 0,500 w. Alle overige munten zullen worden vernietigd. Uit de hier boven opgegevene gewigten blijkt, dat 100 guldens van elke zilveren geldspecie naauwkeurig een Nederl. pond wegen. Om het decimaal stelsel te behouden, zullen voortaan de zakken met $2^1/_2$, 1 en $^1/_2$ guldens niet meer *f* 600 maar *f* 500, moeten bevatten. Hoezeer men bezig is, de munt te Utrecht zoodanig uit te brei-

den, dat dezelve binnen kort het vermogen zal bezitten, om 25 millioenen jaarlijks te vervaardigen, zoo gaat men echter ijverig met het aanmunten voort, en werd thans reeds ongeveer de helft der hier boven gemelde hoeveelheid afgeleverd.

Men verzekert voorts vrij algemeen dat de inwisseling der oude munten met primo Julij e. k. zal zijn afgeloopen, met uitzondering echter der oude Zesdehalven en Schellingen, welke op het einde van het jaar 1825 tot 25 Cts. stukken zijn verminderd, en welke stukken het allerlaatst tegen andere nieuwe Munten en wel in den beginne van het aanstaande jaar zullen worden verwisseld.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 3 April.

TARWE aan benoodigden tot voorgaande prijzen afgedaan; 128 ℔ puike bonte Pools. *f* 350; 128 ℔ bonte dito *f* 335; 122 ℔ nieuwe Viesche *f* 245 aan de Zaan.

In ROGGE weinig omgegaan, de Archangel als noteren bij partij verkocht; 121 ℔ oude Pruisische *f* 265; 120 ℔ Odessa *f* 248; 117 ℔ Archangel *f* 240.

GARST lager afgegeven; 117 ℔ puike nieuwe Deensche Chevallier aan de Molen *f* 185; 112 ℔ jarige Deensche *f* 155.

HAVER in een doen, 82 ℔ nieuwe Fijne *f* 122.

BOEKWEIT in een doen, 118 ℔ Holsteinsche *f* 252.

KOOLZAAD dadelijk en in deze maand $1\frac{1}{2}$ P. vl. hooger, op het Najaar $\frac{1}{2}$ P. vl. lager, verkocht: oud Cromhorn 53, 55, 57 P. vl.; op 9/v. Olie dadelijk $61\frac{1}{2}$ P. vl.; in April $61\frac{1}{2}$, 62 P. vl.; in Sept., Oct. en Nov. $53\frac{1}{2}$ P. vl.

LIJNZAAD in een doen; 101 ℔ Memel *f* $217\frac{1}{2}$; 105, 106 ℔ dito *f* 250; 109 ℔ Koningsb. *f* $247\frac{1}{2}$; 112, 113 ℔ Petersb. *f* 290.

RAAPOLIE vondt dadelijk en op levering van 1°. Mei driftige koopers en werd merkelijk hooger betaald, op het Najaar nagenoeg onveranderd; op 6/w. *f* $35\frac{1}{2}$; Vlieg. *f* 34, $\frac{1}{2}$; 1°. Mei *f* 33, $\frac{1}{2}$; 1°. Sept. *f* $31\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$; Oct. *f* $31\frac{3}{4}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{3}{4}$; Nov. *f* $31\frac{3}{4}$; Dec. *f* 32, $31\frac{3}{4}$.

LIJNOLIE in een doen; op 6/w. *f* 28; Vlieg. *f* 27.

HENNEPOLIE: op 6/w. *f* $30\frac{1}{2}$; Vlieg. *f* $29\frac{1}{2}$.

RAAPKOEKEN: de 1000 stuks *f* 72 à 74. — LIJNKOEKEN: de 100 stuks *f* $9\frac{1}{2}$ à *f* 11.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA,

VAN DEN 3. APRIL 1846.

Het Nederl. Mudde Tarwe	van *f* 8,50 tot *f* 9,90.
Het dito dito Rogge	» » 6,90 » » 7,50.
Het dito dito Boekweit	» » 7,75 » » 8,00.
Een grof Tarwe brood, van een pond Nederl.	» 0,16.
Een licht Tarwe-brood, van zeven oncen vijf lood Nederl.	» 0,16.
Een Fransch- of Witte--brood, van een pond Nederl.	» 0,25.
Een Rogge-brood, van 3 pond Nederl.	» 0,35.
Een Nederl. pond Tarwe-meel	» 0,32.
Een dito pond grof Tarwe-meel	» 0,16.
Een dito pond Boter	» 0,92.
Zand-Aardappelen (Vat of Mudde)	» 4,90.
Het 1000 Birken Telhout	» 2,80.
Het 1000 Doof Hout	» 2,25.
De kar Spaanders	» 3,00.
De » Struiken	» 3,60.
De 100 Mutsaard	» 3,25.

198ste KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

VIERDE KLASSE.

5e Trekking. N°. 16921, een prijs van *f* 1250; N°. 15640, *f* 1000.
6e » N°. 1913, een prijs van *f* 5000; N°. 18362, *f* 2500; N°s. 1121, 11169, ieder *f* 1000.
7e » Geene.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (3 *April*) was de fondsnotering: Ned. $2\frac{1}{2}$ pCt. $60\frac{1}{2}$; 3 pCt. $73\frac{1}{8}$; 4 pCt. $95\frac{1}{16}$; Amort.-Syndik. $4\frac{1}{2}$ pCt. $99\frac{11}{16}$; $3\frac{1}{2}$ pCt. 90; Handelm. $168\frac{1}{4}$; O. Ind. Leen. 4 pCt. $94\frac{3}{8}$; Aand. Rijn-Spoorw. 112; Belgie $2\frac{1}{2}$ pCt. 54; Spanje Ardoin $19\frac{15}{16}$; dito Onbep. St. $19\frac{15}{16}$; 3 pCt. $37\frac{1}{2}$; 3 pCt. Binnenl. à 6/m. $30\frac{1}{2}$; Coupons Ardoins $20\frac{1}{2}$; Portug. 3 pCt. te Londen $60\frac{1}{4}$; 4 pCt. $58\frac{3}{4}$; Rusland 5 pCt. $105\frac{3}{4}$; Id. 1828, 29 $104\frac{3}{4}$; Certif. 1831—33 97; 4 pCt. bij *Hope* $90\frac{1}{4}$; Id. bij *Stiegl.* $89\frac{1}{8}$; Certif. van Assign. 6 pCt. 71; Amerika Bankact. $4\frac{7}{16}$; Oostenrijk Metall. $109\frac{1}{8}$; Weenerbank bij *Goll* $102\frac{3}{4}$; Braz. $84\frac{3}{8}$; Mexiko $33\frac{1}{4}$; Venezuela $44\frac{1}{2}$.

Advertentiën.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.